

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2014 r.
poz. 1889, z 2022
r. poz. 1700.

U S T A W A

z dnia 30 czerwca 1995 r.

o stosunku Państwa do Kościoła Adventystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa stosunek Państwa do Kościoła Adventystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „Kościołem”, oraz jego sytuację prawną i majątkową.

2. W sprawach odnoszących się do Kościoła, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

3. Wszelkie zmiany niniejszej ustawy wymagają uprzedniej opinii Zarządu Kościoła.

Art. 2. Kościół jest częścią ogólnościowego Kościoła Adventystów Dnia Siódmego i uznaje Generalną Konferencję Kościoła Adventystów Dnia Siódmego za najwyższą władzę w sprawach doktrynalnych i kanonicznych.

Art. 3. Kościół rządzi się w swoich sprawach własnym Prawem Kościelnym i swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami.

Rozdział 2

Osoby prawne Kościoła i ich organy

Art. 4. 1. Organizację Kościoła określa jego Statut, uchwalany przez Zjazd Kościoła, zwany także „Synodem Krajowym Kościoła”.

2. Osobowość prawną posiadają:

- 1) Kościół jako całość;

- 2) diecezje jako terytorialne jednostki organizacyjne;
- 3) Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego im. Michała Beliny-Czechowskiego w Podkowie Leśnej;
- 4) Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”;
- 5) Dom Opieki „Samarytanin” w Bielsku-Białej;
- 6) Ośrodek Radiowo-Telewizyjny „Głos Nadziei”;
- 7) Chrześcijańska Służba Charytatywna.

3. Organami osób prawnych wymienionych w ust. 2 są:

- 1) dla Kościoła jako całości – Zjazd Kościoła, Rada Kościoła, Zarząd Kościoła i Przewodniczący Kościoła;
- 2) dla diecezji – przewodniczący diecezji;
- 3) dla Seminarium, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 – rektor;
- 4) dla osób prawnych, o których mowa w ust. 2 pkt 4–7 – dyrektor.

4. W sprawach majątkowych Kościoł reprezentuje jego Zarząd. Do składania oświadczeń woli uprawnieni są dwaj członkowie Zarządu Kościoła działający łącznie, w tym Przewodniczący lub jego zastępca.

5. Zmiana nazwy lub siedziby osób prawnych wymienionych w ust. 2 może być dokonana przepisami wewnątrzkościelnymi. Zmiany te, na wniosek Zarządu Kościoła, ogłasza *Minister – Szef Urzędu Rady Ministrów*¹⁾ w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 5. Inne kościelne jednostki organizacyjne mogą, na wniosek Zarządu Kościoła, uzyskać osobowość prawną w drodze rozporządzenia *Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów*²⁾.

Art. 6. 1. Kościół samodzielnie tworzy, przekształca i znosi kościelne jednostki organizacyjne, w tym także posiadające osobowość prawną.

2. O faktach wymienionych w ust. 1 Zarząd Kościoła powiadamia niezwłocznie *Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów*³⁾.

¹⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, na podstawie art. 4 ust 1, art. 5 pkt 25 i art. 30 pkt 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743 i 984 oraz z 2014 r. poz. 496, 829, 915, 932 i 1533), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

²⁾ Obecnie: ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych.

³⁾ Obecnie: ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych.

3. Nowo utworzone diecezje Kościoła nabywają osobowość prawną z chwilą powiadomienia *Ministra – Szefa Urzędu Rady Ministrów*⁴⁾. Odpis powiadomienia, z umieszczonym na nim potwierdzeniem odbioru, jest dowodem uzyskania osobowości prawnej.

4. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 2 i 3, powinno zawierać nazwę i siedzibę kościelnej osoby prawnej, a w odniesieniu do diecezji – także ich zasięg terytorialny.

5. Odpowiednie powiadomienie następuje również w przypadku powołania lub odwołania osób sprawujących funkcję organu lub członka organu osoby prawnej, uprawnionych do składania w imieniu osób prawnych oświadczeń woli. Powiadomienie obejmuje imię i nazwisko, obywatelstwo oraz miejsce zamieszkania.

Art. 7. Kościelne wydawnictwa, zakłady charytatywno-opiekuńcze, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, a także zakłady gospodarcze nieposiadające osobowości prawnej, działają w ramach tych kościelnych osób prawnych, które je powołały. W ramach tych kościelnych osób prawnych wykonywana może być także działalność lecznicza w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej.

Art. 8. Kościelna osoba prawna nie odpowiada za zobowiązania innej kościelnej osoby prawnej.

Rozdział 3

Działalność Kościoła

Art. 9. Kościół swobodnie pełni swoją misję i sprawuje kult publiczny.

Art. 10. 1. Kult publiczny odbywa się w obiektach i na gruntach Kościoła, w pomieszczeniach służących katechizacji lub organizacjom kościelnym oraz w miejscach udostępnionych na ten cel przez osoby upoważnione do dysponowania nimi.

2. Nabożeństwa połączone z obrzędem chrztu odbywające się przy otwartych akwenach nie wymagają zgłoszenia.

⁴⁾ Obecnie: ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych.

3. Organizowanie imprez o charakterze religijnym na drogach publicznych wymaga uzgodnienia, w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, z właściwymi organami administracji rządowej lub samorządowej.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do konduktów pogrzebowych odbywających się stosownie do miejscowego zwyczaju.

5. Religijne uroczystości pogrzebowe i żałobne mogą być sprawowane na cmentarzach komunalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów porządkowych.

Art. 10a. 1. Małżeństwo zawarte w formie przewidzianej Prawem Kościelnym wywołuje skutki cywilne, jeżeli odpowiada wymaganiom określonym w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

2. Osobę duchowną, przed którą składa się oświadczenia o zawarciu małżeństwa, określa Prawo Kościelne.

Art. 11. 1. Świętem adwentystycznym jest sobota.

2. Wierni Kościoła mają prawo do zwolnienia od pracy i nauki na czas święta adwentystycznego, to jest od zachodu słońca w piątek do zachodu słońca w sobotę.

3. Na prośbę pracownika złożoną na początku okresu zatrudnienia lub w jego trakcie, nie później jednak niż 7 dni przed dniem zwolnienia, zakład pracy ustala dla niego indywidualny rozkład czasu pracy. Przepis ten stosuje się odpowiednio do uczniów i studentów, z tym że szkoły udzielając zwolnień od nauki określają sposób wyrównania zaległości dydaktycznych spowodowanych zwolnieniem.

Art. 12. 1. Kościół prowadzi konfesyjne nauczanie religii w szkołach publicznych na zasadach i w trybie przewidzianych w odrębnych przepisach.

2. (uchylony)

Art. 13. 1. Kościelne osoby prawne mają prawo zakładać i prowadzić szkoły oraz inne placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Mają one charakter adwentystyczny i podlegają władzy kościelnej.

2. Do nauczycieli, wychowawców i pracowników zatrudnionych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych i oświatowo-opiekuńczych, a także seminariach teologicznych i instytutach misyjnych prowadzonych przez Kościół, o których mowa w art. 14 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy

dotyczące uprawnień nauczycieli, wychowawców oraz pracowników zatrudnionych w szkołach i placówkach publicznych.

3. Uczącym się w szkołach wymienionych w ust. 1 i 2 przysługują świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych oraz ulgi w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego na równi z uczniami szkół publicznych.

Art. 14. 1. Kościół ma prawo do zakładania i prowadzenia seminariów teologicznych, zwanych także seminariami duchownymi, oraz instytutów misyjnych, w których kształci według własnego programu kandydatów na duchownych oraz osoby świeckie przygotowujące się do realizacji misji Kościoła.

2. Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego im. Michała Beliny-Czechowskiego w Podkowie Leśnej jest wyższą szkołą teologiczną uprawnioną do nadawania absolwentom tytułu zawodowego licencjata teologii adwentystycznej. Tytuł ten jest równoważny z tytułem zawodowym licencjata nadawanym przez państwowe szkoły wyższe.

Art. 15. 1. Kościół ma prawo do zakładania i prowadzenia szkół wyższych. Status prawny tych szkół, a także tryb i zakres uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły regulują umowy między *Ministrem Edukacji Narodowej*⁵⁾ a Zarządem Kościoła.

2. Studentom szkół, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 14 ust. 2, przysługują świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych oraz ulgi w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego na równi ze studentami uczelni publicznych.

3. Osobom pozostającym w stosunku pracy w szkołach, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 14 ust. 2, przysługują na równi z odpowiednimi pracownikami uczelni publicznych świadczenia:

- 1) opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych;
- 2) ubezpieczenia społecznego oraz
- 3) *zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin*⁶⁾.

⁵⁾ Obecnie: ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, na podstawie art. 4 ust. 1 i art. 5 pkt 21 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ Obecnie: emerytury i renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 192 i art. 195 pkt 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Nauczycielom przysługują ponadto ulgi w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego na równi z nauczycielami akademickimi.

4. Poręcza się Kościołowi prawo do kształcenia kadr duchownych w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie w zakresie teologii adwentystycznej, w ramach samodzielnej jednostki naukowo-dydaktycznej utworzonej zgodnie z ustawą o szkolnictwie wyższym.

Art. 16. 1. Studenci teologii otrzymują na czas studiów odroczenie odbywania zasadniczej służby wojskowej, zaś w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny mogą być przeznaczeni, stosownie do potrzeb sił zbrojnych, do służby sanitarnej lub służby w oddziałach obrony cywilnej.

2. Nie powołuje się absolwentów studiów, o których mowa w ust. 1, do odbywania przeszkolenia wojskowego w okresie przygotowań do uzyskania misji kanonicznej w ciągu 2 lat od zakończenia studiów.

3. Duchowni po otrzymaniu misji kanonicznej przenoszeni są do rezerwy i nie odbywają ćwiczeń w czasie pokoju. W razie ogłoszenia mobilizacji oraz w czasie wojny mogą być oni powoływani jedynie do pełnienia funkcji kapelanów wojskowych.

4. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny właściwe organy wojskowe, w porozumieniu z Zarządem Kościoła, zapewniają pozostawienie do duszpasterskiej obsługi ludności niezbędnej liczby duchownych spośród tych, którzy podlegają mobilizacji.

Art. 17. 1. Żołnierzom pełniącym czynną służbę wojskową zapewnia się możliwość swobodnego uczestniczenia w praktykach religijnych w soboty, w rozumieniu przepisu art. 11 ust. 2, oraz w dni świąteczne Kościoła będące dniami ustawowo wolnymi od pracy, jeżeli nie koliduje to z ważnymi obowiązkami służbowymi.

2. Opiekę duszpasterską na terenie jednostek wojskowych dla żołnierzy, o których mowa w ust. 1, zapewniają duchowni Kościoła w terminach i na zasadach uzgodnionych z dowódcą jednostki.

3. Duchownych, o których mowa w ust. 2, wyznacza Zarząd Kościoła w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 18.⁷⁾ 1. Wiernym przebywającym w szpitalach i sanatoriach, w domach pomocy społecznej i w zakładach karnych oraz osobom tymczasowo aresztowanym i nieletnim przebywającym w okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich – zapewnia się prawo do wykonywania praktyk religijnych, w tym udział w nabożeństwach i innych praktykach religijnych oraz w nauczaniu kościelnym i spotkaniach o charakterze wychowawczo-religijnym z osobami duchownymi lub świeckimi tego wyznania, a także świętowania soboty i przestrzegania zasad dietetycznych, oraz umożliwia się umieszczanie symboli religijnych, uwzględniających potrzeby religijne wiernych.

2. Przepis ust. 1 ma również zastosowanie do dzieci i młodzieży korzystających z zorganizowanych form wypoczynku. Organizatorzy zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewniają prawo do wykonywania praktyk religijnych, o których mowa w ust. 1, na życzenie rodzica lub opiekuna prawnego dziecka uczestniczącego w tym wypoczynku albo pełnoletniego uczestnika tego wypoczynku.

3. W celu zaspokojenia potrzeb, o których mowa w ust. 1 i 2, władze kościelne mogą wyznaczyć kapelanów dla zakładów prowadzonych przez administrację rządową oraz samorządową.

4. W celu umożliwienia udziału chorych i podopiecznych w nabożeństwach lub zbiorowych posługach religijnych, kierownicy właściwych zakładów prowadzonych przez administrację rządową oraz samorządową udostępnią odpowiednie pomieszczenia.

5. (uchylony)

Art. 19. 1. Kościół ma prawo tworzenia organizacji prowadzących działalność o charakterze religijnym, humanitarnym, charytatywnym, misyjnym, oświatowo-wychowawczym i kulturowym oraz na rzecz formacji religijnej, kultu

⁷⁾ Z dniem 1 września 1998 r. utraciły moc przepisy o stosunku Państwa do Kościołów, dotyczące wykonywania praktyk religijnych osób skazanych i tymczasowo aresztowanych, na podstawie art. 257 § 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557 i Nr 160, poz. 1083).

publicznego, nauki adwentystycznej, kształtowania religijno-etycznych postaw dzieci i młodzieży, przeciwdziałania patologiom społecznym i ich skutkom.

2. Organizacjami adwentystycznymi są, w rozumieniu ustawy, organizacje powstałe za aprobatą wyrażoną w uchwale Zarządu Kościoła, który zatwierdza kapelana lub asystenta kościelnego, oraz działające w łączności z Kościołem.

3. Do organizacji adwentystycznych stosuje się przepisy prawa o stowarzyszeniach, z tym że:

- 1) Zarządowi Kościoła przysługuje prawo cofnięcia aprobaty, o której mowa w ust. 2;
- 2) wystąpienie organu nadzorującego lub prokuratora do sądu z wnioskiem o rozwiązanie stowarzyszenia wymaga uzyskania opinii Zarządu Kościoła;
- 3) w przypadku likwidacji organizacji adwentystycznej – do jej majątku stosuje się odpowiednie przepisy o majątku zlikwidowanej kościelnej osoby prawnej, chyba że statut organizacji adwentystycznej stanowi inaczej.

Art. 20. Kościół, jego osoby prawne i inne jednostki organizacyjne Kościoła określone w jego Statucie mają prawo prowadzenia właściwej dla każdej z nich działalności charytatywno-opiekuńczej.

Art. 21. Działalność charytatywno-opiekuńcza Kościoła obejmuje w szczególności:

- 1) prowadzenie zakładów dla sierot, osób w podeszłym wieku lub niepełnosprawnych oraz innych osób potrzebujących opieki;
- 2) wykonywanie działalności leczniczej w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, prowadzenie aptek, ośrodków zdrowego życia, oświaty zdrowotnej i ekologicznej oraz przeciwdziałania patologiom społecznym;
- 3) organizowanie pomocy w zakresie małżeństwa, macierzyństwa i rodziny;
- 4) organizowanie pomocy sierotom, osobom dotkniętym klęskami żywiołowymi i epidemiami, ofiarom wojennym, znajdującym się w trudnym położeniu materialnym lub zdrowotnym rodzinom i osobom, w tym pozbawionym wolności;
- 5) prowadzenie żłobków, ochronek, burs i schronisk;
- 6) udzielanie pomocy w zapewnianiu wypoczynku dzieciom i młodzieży znajdującej się w potrzebie;

- 7) udzielanie pomocy materialnej młodzieży uczącej się i studiującej, a znajdującej się w potrzebie;
- 8) krzewienie idei miłości bliźnich i postaw moralno-społecznych temu sprzyjających;
- 9) popularyzowanie postaw prozdrowotnych;
- 10) upowszechnianie zasad chrześcijańskiego etosu pracy i ekonomiki;
- 11) przekazywanie za granicę pomocy ofiarom klęsk żywiołowych i osobom znajdującym się w szczególnej potrzebie.

Art. 22. Środki na realizację działalności charytatywno-opiekuńczej pochodzą w szczególności z:

- 1) ofiar pieniężnych i w naturze;
- 2) spadków, zapisów i darowizn krajowych i zagranicznych;
- 3) dochodów z imprez i zbiórek publicznych;
- 4) subwencji, dotacji i ofiar pochodzących od krajowych instytucji i przedsiębiorstw państwowych, społecznych, wyznaniowych i prywatnych;
- 5) odpłatności za usługi świadczone przez kościelne instytucje charytatywno-opiekuńcze;
- 6) dochodów kościelnych osób prawnych, w tym z ich działalności gospodarczej.

Art. 23. 1. Kościół i jego osoby prawne mają prawo budowy, rozbudowy i konserwacji obiektów sakralnych, kościelnych oraz cmentarzy.

2. Na wniosek kościelnej osoby prawnej miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują także inwestycje sakralne i kościelne oraz adwentystyczne cmentarze wyznaniowe.

3. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na cele sakralne i kościelne, mogą być kościelnym osobom prawnym oddawane w użytkowanie wieczyste albo sprzedawane.

Art. 24. Nie pobiera się opłat za użytkowanie wieczyste gruntów oddanych kościelnym osobom prawnym pod zakłady charytatywno-opiekuńcze i punkty katechetyczne.

Art. 25. 1. Kościół ma prawo swobodnego drukowania, wydawania i rozpowszechniania wszelkich publikacji związanych z jego posłannictwem.

2. Kościół ma prawo do posiadania i używania własnych środków społecznego przekazu na podstawie odrębnych przepisów.

3. Kościół ma prawo do emitowania w publicznych środkach masowego przekazu nabożeństw oraz własnych programów religijno-moralnych i kulturalnych.

4. Sposób realizacji uprawnień, o których mowa w ust. 3, regulują umowy z właściwymi jednostkami publicznej radiofonii i telewizji.

Art. 26. Instytucje państwowe, samorządowe i kościelne współdziałają w ochronie, konserwacji, udostępnianiu i upowszechnianiu zabytków architektury kościelnej i sztuki sakralnej oraz ich dokumentacji, muzeów, archiwów i bibliotek będących własnością kościelną, a także dzieł kultury i sztuki o motywach religijnych, stanowiących ważną część dziedzictwa kultury.

Rozdział 4

Sprawy majątkowe Kościoła

Art. 27. Kościołowi i jego osobom prawnym przysługuje prawo nabywania, posiadania i zbywania mienia ruchomego i nieruchomego, nabywania i zbywania innych praw oraz zarządzania swoim majątkiem.

Art. 28. 1. Majątek i przychody Kościoła oraz jego osób prawnych podlegają ogólnym przepisom podatkowym, z wyjątkami określonymi w ust. 2–5.

2. Kościół i jego osoby prawne są zwolnione od opodatkowania podatkiem od nieruchomości – nieruchomości lub ich części, stanowiących ich własność lub będących w ich władaniu na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części służących do wykonywania działalności gospodarczej.

3. Zwolnienie od opodatkowania podatkiem od nieruchomości obejmuje nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele mieszkalne duchownych i ewangelistów, jeżeli:

- 1) są one wpisane do rejestru zabytków;

- 2) służą jako internaty przy szkołach i seminariach duchownych oraz domy duchownych-emerytów i wdów po nich oraz ewangelistów, znajdujące się w domach kościelnych;
- 3) znajdują się w budynkach zarządów diecezji i przewodniczących diecezji, sekretariatu Przewodniczącego Kościoła i Zarządu Kościoła.

4. Nabywanie i zbywanie rzeczy i praw majątkowych przez Kościół i jego osoby prawne w drodze czynności prawnych oraz spadkobrania, zapisu i zasiedzenia jest zwolnione od opłaty skarbowej, jeżeli ich przedmiotem są:

- 1) rzeczy i prawa nieprzeznaczone do działalności gospodarczej;
- 2) sprowadzone z zagranicy maszyny, urządzenia i materiały poligraficzne oraz papier.

5. Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą pochodzące od osób fizycznych są wyłączone z podstawy opodatkowania darczyńców podatkiem dochodowym, jeżeli kościelna osoba prawna przedstawi darczyńcy pokwitowanie odbioru oraz – w okresie dwóch lat od dnia przekazania darowizny – sprawozdanie o przeznaczeniu jej na tę działalność.

6. Nabywanie i zbywanie rzeczy i praw majątkowych, o których mowa w ust. 4, jest zwolnione od opłaty sądowej, z wyłączeniem opłat kancelaryjnych.

Art. 29. Zwalnia się z należności celnych przywozowych towary przeznaczone na cele charytatywno-opiekuńcze i oświatowo-wychowawcze oraz towary o charakterze kulturalnym przeznaczone na cele kultu, przywożone dla kościelnych osób prawnych, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system zwolnień celnych (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2009, str. 23).

Art. 30. 1. Kościół i jego osoby prawne mają prawo do zbierania ofiar na cele religijne, kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą, naukową i oświatowo-wychowawczą oraz utrzymanie duchownych i ewangelistów.

2. Zbiórki wymienione w ust. 1 nie wymagają zgłoszenia, jeżeli odbywają się w obrębie terenów kościelnych, kaplic oraz w miejscach i okolicznościach zwyczajowo przyjętych w danej okolicy i w sposób tradycyjnie ustalony.

Art. 31. 1. Kościół może zakładać fundacje. Do fundacji tych stosuje się ogólnie obowiązujące przepisy o fundacjach, ze zmianami wynikającymi z przepisów ust. 2–5.

2. Niezależnie od nadzoru państwowego, nadzór nad działalnością fundacji sprawuje Kościół lub jego osoba prawna wskazana w statucie fundacji.

3. W razie stwierdzonych nieprawidłowości w zarządzaniu fundacją, właściwy organ zwraca się do Kościoła wyznaczając termin nie krótszy niż trzy miesiące na spowodowanie usunięcia nieprawidłowości. Po bezskutecznym upływie tego terminu można zastosować środki oznaczone w przepisach o fundacjach.

4. W razie konieczności poddania fundacji zarządowi przymusowemu w myśl przepisów o fundacjach, będzie on wykonywany przez Zarząd Kościoła.

5. Jeżeli statut fundacji nie stanowi inaczej, w razie jej likwidacji, o przeznaczeniu jej majątku znajdującego się w kraju lub za granicą zadecyduje Zarząd Kościoła.

Art. 32. W razie zniesienia kościelnej osoby prawnej, jej majątek przechodzi na Kościół jako całość.

Art. 33. Niezależnie od ustawowego ubezpieczenia duchownych, Kościół prowadzi Kościelny Fundusz Socjalny na rzecz duchownych i ich rodzin, który w rozumieniu ustawy nie jest działalnością gospodarczą.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 33a. 1. Nieruchomości lub ich części pozostające w dniu wejścia w życie ustawy we władaniu Kościoła i jego osób prawnych stają się z mocy prawa ich własnością, o ile nie narusza to praw niepaństwowych i niesamorządowych osób trzecich; dotyczy to także obiektów położonych na terenie miasta stołecznego Warszawy.

2. Stwierdzenie nabycia prawa własności następuje w drodze decyzji wojewody.

3. Nabycie własności nieruchomości lub ich części na podstawie ust. 1 jest wolne od podatków i opłat związanych z tym nabyciem, a wynikające z niego wpisy do ksiąg wieczystych i ich zakładanie jest wolne od opłat.

4. Postępowanie sądowe i administracyjne dotyczące nieruchomości, o których mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu, a sądy lub organy przekazują ich akta organowi, o którym mowa w ust. 2.

5. Organ, który wydał decyzję ostateczną określoną w ust. 2, zawiadamia o niej sąd lub organ, który zawiesił postępowanie, zwracając akta sprawy. Sąd lub organ umorzy postępowanie.

Art. 34. 1. Przywraca się Kościołowi prawo własności budynku położonego przy ul. Tureckiej nr 1 w Warszawie w stanie wolnym od obciążeń oraz roszczeń z tytułu wszelkich nakładów poniesionych przez jej dotychczasowych użytkowników, jak również z prawem nieodpłatnego użytkowania wieczystego części działki gruntu oznaczonej ewidencyjnie nr 100 o powierzchni całkowitej 1432 m² w obrębie 1-03-04, nr jednostki rejestrowej 68 w granicach objętych wykazem hipotecznym księgi wieczystej pod nazwą „Nieruchomości w m.st. Warszawie – N. 7228” zawierającej powierzchnię 761,95 m².

2. Przyznaje się Kościołowi prawo do nieruchomości zamiennej wraz z budynkiem za nieruchomość przy ul. Górskiej nr 9 w Warszawie, przeznaczoną na budownictwo komunalne.

3. *Minister – Szef Urzędu Rady Ministrów*⁸⁾ określi, w drodze zarządzenia, szczegółowe zasady i tryb regulacji określonych w ust. 1 i 2.

4. Przekazanie własności nieruchomości na podstawie ust. 1 i 2 jest wolne od podatków i opłat, a wynikające z niego wpisy do ksiąg wieczystych i ich zakładanie jest wolne od opłat sądowych.

Art. 34a. 1. Na wniosek kościelnych osób prawnych wszczyna się postępowanie regulacyjne w przedmiocie nieodpłatnego przekazania na własność nieruchomości lub ich części, będących uprzednio własnością Wschodnioniemieckiego Stowarzyszenia Adventystów Dnia Siódmego (Ostdeutsche Verband der Gemeinschaft der Siebenten-Tags-Adventisten), reprezentowanego przez Środkowoniemieckie Towarzystwo Nieruchomości, spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (Mitteldeutsche Grundstücksgesellschaft mit beschränkter Haftung), w celu przywrócenia w nich kultu religijnego,

⁸⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych.

działalności oświatowo-wychowawczej, charytatywno-opiekuńczej i opiekuńczo-wychowawczej.

2. Wnioski w sprawach, o których mowa w ust. 1, mogą być składane do dnia 31 grudnia 1998 r. na zasadach i w trybie określonych w dziale IIIa ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. Nr 29, poz. 155, z późn. zm.⁹⁾).

Art. 35. 1. Na wniosek kościelnych osób prawnych wojewoda lub inny organ wykonujący w imieniu Skarbu Państwa prawa wynikające z własności nieruchomości albo organy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie swojej właściwości – mogą przekazać nieodpłatnie Kościołowi i jego osobom prawnym własność nieruchomości lub ich części:

- 1) jeżeli są one niezbędne do sprawowania kultu religijnego lub działalności kościelnych osób prawnych w zakresie charytatywno-opiekuńczym lub oświatowo-wychowawczym;
- 2) w celu utworzenia gospodarstwa rolnego kościelnych osób prawnych działających na Ziemiach Zachodnich i Północnych, prowadzących działalność oświatowo-wychowawczą, opiekuńczo-wychowawczą lub charytatywno-opiekuńczą, o powierzchni do 15 ha gruntów rolnych łącznie dla jednej kościelnej osoby prawnej.

2. Przepis art. 34 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1, mogą być składane w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 36. 1. Kościelne osoby prawne istniejące w dniu wejścia w życie ustawy pozostają osobami prawnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Wykaz kościelnych osób prawnych istniejących w dniu wejścia w życie ustawy określa załącznik do ustawy.

Art. 37. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁰⁾.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1990 r. Nr 51, poz. 297, Nr 55, poz. 321 i Nr 86, poz. 504, z 1991 r. Nr 95, poz. 425, z 1993 r. Nr 7, poz. 34 oraz z 1998 r. Nr 59, poz. 375.

¹⁰⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 23 sierpnia 1995 r.

Załącznik

WYKAZ OSÓB PRAWNYCH KOŚCIOŁA ADWENTYSTÓW DNIA
SIÓDMEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

I. Diecezje:

Diecezja Południowa

Diecezja Wschodnia

Diecezja Zachodnia

II. Instytucje i organizacje:

Chrześcijańska Służba Charytatywna

Chrześcijański Instytut Wydawniczy „Znaki Czasu”

Dom Opieki „Samarytanin” w Bielsku-Białej

Ośrodek Radiowo-Telewizyjny „Głos Nadziei”

III. Seminaria:

Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego im.

Michała Beliny-Czechowskiego w Podkowie Leśnej.